

Samarbetsstrategi för
utvecklingsamarbetet med

Mellanöstern och Nordafrika

januari 2006 – december 2008

REGERINGEN

KOPIA

Regeringsbeslut III:2

2006-04-27

UD/2006/19902/MENA

Utrikesdepartementet

Styrelsen för internationellt
utvecklingssamarbete
(Sida)
105 25 Stockholm

**Regional samarbetsstrategi för perioden 2006-2008 för
utvecklingssamarbetet med Mellanöstern och Nordafrika (MENA-regionen)**

1 bilaga

Ärendet

Genom beslut den 3 november 2005 (UD2005/59556/MENA) uppdrog regeringen åt Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) att till Utrikesdepartementet lämna förslag till regional samarbetsstrategi för Mellanöstern och Nordafrika (MENA-regionen) under perioden 2006-2008.

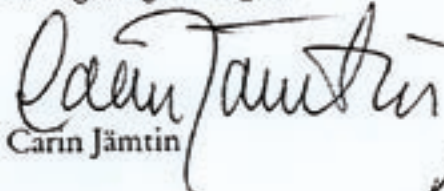
Sida har i skrivelse den 1 februari 2006 överlämnat ett förslag till regional samarbetsstrategi för utvecklingssamarbetet med Mellanöstern och Nordafrika under perioden 2006-2008.

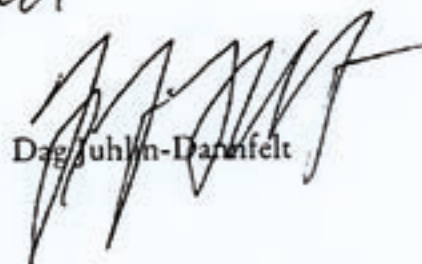
Regeringens beslut

att utvecklingssamarbetet med Mellanöstern och Nordafrika för åren 2006-2008 skall bedrivas i enlighet med bifogade regionala strategi, se bilaga;

att den finansiella ramen för utvecklingssamarbetet skall uppgå till mellan 400 och 500 miljoner kronor under perioden 2006-2008.

På regeringens vägnar

Carin Jämtin

Dag Juhlin-Dannfelt

coll 00

Kopia till:

UD-MK
UD-FMR
UD-USTYR
UD-UP
UD-EIM
UD-EMA
UD-IH
UD-A-RED
UD-GS
Fi-BA
Fi-IA
SB

KSA, att: Bo Wilén

Ju-dep

Miljödepartementets Internationella Avd.

Socialdep.

Utbildningsdep.

Regeringskansliets revisionskontor

Riksrevisionen

ambassaden Abu Dhabi

ambassaden Amman

Irak-kontoret, Amman

ambassaden Alger

ambassaden Damaskus

generalkonsulatet Istanbul

generalkonsulatet Jerusalem

ambassaden Kairo

ambassaden Rabat

ambassaden Riyadh

ambassaden Teheran

ambassaden Tel Aviv

Representationen Bryssel

Kopians överensstämmelse
med originalet intygas

Regionstrategi för utvecklingssamarbetet med Mellanöstern och Nordafrika (MENA) 2006 – 2008

1. Sammanfattning.....	1
2. Slutsatser från regionbedömning.....	2
3. Slutsatser av erfarenhetsbedömningen.....	5
4. Andra politikområden.....	7
5. Samarbete med andra givare.....	9
6. Mål och inriktning för utvecklingssamarbetet.....	10
7. Samarbetsområden för utvecklingssamarbetet	11
7.1 Strategiska överväganden	11
7.2 Samarbete med Svenska Institutet i Alexandria och i relevanta avseenden Sektionen för turkisk-svenskt samarbete vid Generalkonsulatet i Istanbul, Forskningsinstitutet i Istanbul samt Anna Lindhstiftelsen.	13
7.3 Samarbetsområden	14
7.3.1 Främjande av demokrati och god samhällsstyrning.....	14
7.3.2 Främjande av respekten för de mänskliga rättigheterna.....	15
7.3.3 Omsorg om miljön och hållbart nyttjande av naturresurser, främst vatten, särskilt av regional, gränsöverskridande karaktär	15
7.3.4 Kapacitetsuppbyggnad inom området	16
ekonomiska utvecklingsfrågor av regional karaktär	
8. Genomförande och uppföljning	16

Regionstrategi för utvecklingssamarbetet med Mellanöstern och Nordafrika (MENA) 2006 - 2008

1. Sammanfattning

Denna strategi skall styra Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Mellanöstern och Nordafrika (MENA-regionen). Strategin ska möjliggöra regionala insatser för att stärka och vidga utvecklingssamarbetet med regionen samt bidra till ökad samverkan och utbyte inom regionen samt mellan regionen och Sverige. Inom ramen för det övergripande målet för svensk utvecklingspolitik - att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor och till en rättvis och hållbar utveckling - ska rättighetsperspektivet och fattiga människors perspektiv på utveckling vara vägledande för samarbetet, som ska utgå från den fattigdom i bred mening som rättighetskränkningar och frånvaron av fred och säkerhet innebär. Strategins regionala ansats och koncentration på fyra samarbetsområden skapar förutsättningar för större genomslag i det bredare regionala perspektivet genom möjligheten att samverka med och komplettera andra bilaterala och multilaterala aktörers insatser, särskilt EU, FN och de multilaterala utvecklingsbankerna.

Mål för samarbetsstrategin skall vara att:

- främja demokrati och god samhällsstyrning, bl. a. genom insatser för att främja framväxten av ett starkt civilt samhälle;
- främja respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive kvinnors och flickors lika rättigheter, villkor och möjligheter, liksom framväxten av regionala nätverk och strukturer för dialog om bl. a. rättighetsperspektiv och universella värdegrunder;
- främja ett hållbart nyttjande av vattenresurser, med inriktning på regionala och gränsöverskridande vattenfrågor, både i ett fattigdomsbekämpande och konfliktförebyggande perspektiv.
- främja regional ekonomisk utveckling och tillväxt, med inriktning på kapacitetshöjande insatser för att stärka handelspolitisk kompetens och utbudskapacitet¹ i ett regionalt perspektiv.

Med MENA-regionen avses 18 länder², de ockuperade palestinska områdena och Västsahara³. Det regionala samarbetet ska i huvudsak utgå från de länder där projekt med regional ansats redan inletts - Egypten, Jordanien, Libanon, Marocko och Syrien – men bör också inkludera övriga länder där så bedöms relevant i ett regionalt eller subregionalt sammanhang. Detta gäller också Irak och de palestinska områdena Västbanken och Gaza, för vilka bilaterala samarbetsstrategier existerar.

¹ Med utbudskapacitet avses infrastruktur- och produktionsstärkande insatser, förbättrade möjligheter att handla internationellt, etc., såsom beskrivs i regeringens skrivelse 2005/06:9 om svensk handelspolitik i WTO:s Doharunda.

² Algeriet, Bahrain, Egypten, Förenade Arabemiraten, Iran, Irak, Israel, Jemen, Jordanien, Kuwait, Libanon, Libyen, Marocko, Oman, Saudiarabien, Syrien, Tunisien och Qatar.

³ Det f.d. Spanska Sahara, som sedan 1975 kontrolleras av Marocko. Strider mellan marockanska trupper och Polisario i Västsahara varade under hela 1980-talet. Sedan 1991 råder vapenvila som övervakas av en FN-styrka, MINURSO.

Strategin har en tidshorisont på tre år men bör i planeringen av insatser inom utvecklingsarbetet ha ett längre tidsperspektiv. Den finansiella ramen för biståndet till regionen skall under perioden successivt växa i storleksordning och år 2008 uppgå till drygt 200 miljoner kronor.

2. Slutsatser från regionbedömningen⁴

Den MENA-region som omfattas av bedömningen inkluderar de ovannämnda 18 länderna samt de ockuperade palestinska områdena och Västsahara. Regionbedömningen utgår i huvudsak från den analys som görs i de tre Arab Human Development-rapporter, som utgivits av UNDP 2002, 2003 och 2004. Dessa innehåller en analys av effekterna av pågående konflikter, en bedömning av regionens demografiska förhållanden och en analys av fattigdomen.

I UNDP:s första Arab Human Development Report (AHDR) 2002 anges tre underskott som sammantaget utgör de största hindren för utveckling i regionen:

- otillräckliga medborgerliga rättigheter och en otillräcklig demokratisk samhällstyrning,
- kvinnors avsaknad av rättigheter och bristen på jämställdhet, och
- inadekvata utbildningsväsenden med otillräckliga resurser.

I AHDR 2003 analyseras problemen inom utbildnings- och kunskapssektorn mer ingående, medan AHDR 2004 handlar om bristen på demokratisk samhällstyrning. AHDR rapporten för 2006 kommer att behandla frågan om kvinnors brist på makt, inflytande och ekonomiska och sociala rättigheter.

De konflikter som präglar regionen, framför allt den långvariga konflikten mellan israeler och palestinier och de senaste årens utveckling i Irak, utgör enligt dessa rapporter allvarliga hinder för utveckling och påverkar förutsättningarna för fred och säkerhet i hela regionen. Konflikterna har påverkat inställningen till västvärlden och bidragit till att skapa en grogrund för fundamentalism och olika former av extremism, liksom till vidmakthållandet av auktoritära styren.

Religionen spelar en viktig roll i regionen. Majoritetsbefolkningen är muslimsk i samtliga länder, med undantag för Israel, men betydande etniska och religiösa minoriteter finns. Sunnimuslimer dominerar i alla muslimska länder, med undantag för Iran, Irak och Bahrain, där shi'amuslimer utgör majoriteten. Araber utgör majoriteten i flertalet länder, med undantag för Iran och Israel. I de muslimska länderna utgör islam den huvudsakliga värdegrunden för allmän moral och samhällssyn. Islams lära, värderingar och kulturella traditioner

⁴ Redovisade statistiska uppgifter baseras på Arab Human Development Report 2002, 2003 samt 2004, vars definition av regionen exkluderar Iran och Israel, som geografiskt ingår i Mellanöstern enligt denna strategi, men inkluderar Comorererna, Djibouti, Mauritien, Sudan och Somalia, som inte ingår i MENA-regionen såsom den avses i detta sammanhang. De statistiska uppgifter som redovisas anses icke desto mindre vara representativa för MENA-regionen såsom den beskrivs i denna strategi.

spelar en avgörande roll i både lagstiftning och social praxis, vilket bl. a. påverkar uttolkningen av begrepp som demokrati och mänskliga rättigheter och inte minst synen på kvinnans roll i samhället. Religiösa samfund och organisationer spelar en ofta viktig roll i de muslimska länderna, inte minst när det gäller socialt arbete och välgörenhetsinsatser. En komplicerande faktor är en utbredd uppfattning att Europa och övriga delar av den s.k. västvärlden har en nedvärderande och diskriminerande syn på islam och den muslimska världen.

De demografiska förhållandena i regionen har stor betydelse för utvecklingen. Flertalet länder har en mycket ung befolkning. Drygt en tredjedel av befolkningen är under 15 år och mer än hälften under 25 år, vilket innebär stora påfrestningar på samhällssystemen och ställer stora krav på samhällsservice (hälsovård, utbildning, bostäder, VVS, arbetstillfällen, m.m.). Befolkningstillväxten i flera av regionens länder tillhör den högsta i världen, vilket lett till att den ekonomiska utveckling som ägt rum inte fått förväntat fattigdomsreducerande genomslag.

Fattigdomen i regionen är mångfasetterad. Stora ekonomiska och sociala skillnader finns mellan och inom regionens länder, som också präglas av den fattigdom i bred mening som rättighetskränkningar och frånvaron av fred och säkerhet innebär. Flertalet länder klassificeras som medelinkomstländer⁵, men det finns i många länder betydande fattigdom och socioekonomiska problem, med omfattande arbetslöshet, eftersatta grupper såsom kvinnor, migrerande arbetskraft och etniska och religiösa minoriteter. Det demografiska trycket, med stora ungdomskullar, ökar den socioekonomiska friktionen i många av regionens länder och riskerar leda till ökad fattigdom.

Bristen på demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna och god samhällsstyrning tar sig flera uttryck. Flertalet länder präglas av auktoritära styrelseskick. I många länder är skyddet av medborgerliga, politiska, sociala och ekonomiska rättigheter bristfälligt. Minoritetsgruppers kulturella rättigheter och möjligheterna att delta i politiska, ekonomiska och sociala beslutsprocesser är ofta begränsade. Rättsväsendet är ofta svagt och en del av den befintliga maktstrukturen. Förvaltningsapparaten är inte sällan överdimensionerad och korrupt. Det folkliga deltagandet i politiken är lågt, vilket inte minst gäller för ungdomar och kvinnor. Det civila samhället är överlag svagt, med undantag för mångfalden religiösa organisationer, och i stor utsträckning kringskuret av statlig lagstiftning, övervakning eller kulturella mönster.

Den höga befolkningstillväxten, fattigdomen, bristen på framtidsperspektiv och avsaknaden av rättighetsbaserade samhällssystem utgör faktorer som riskerar att leda till ett gradvis ökande migrationstryck från regionen, med

⁵ Med undantag för Israel, Libyen, Qatar och Förenade Arabemiraten, som av OECD:s DAC klassificeras som mer utvecklade utvecklingsländer, samt Bahrain, som klassificeras som höginkomstland i ODA-kategorin. Endast Jemen klassificeras som Least Developed Country av DAC.

Europa som huvudsaklig destination. Potential finns att bättre ta tillvara de positiva möjligheter som migration kan innebära för regionens utveckling, likväl som att på längre sikt skapa förutsättningar för att ingen mot sin vilja ska tvingas att migrera.

Ovan nämnda faktorer är också av betydelse för förståelsen av framväxten av religiöst inspirerade extremiströrelser.

Media står ofta under myndighetskontroll. Censur i olika former är vanligt förekommande. Flera av MENA-regionens länder får kritik i organisationen Reportrar utan gränsers rapporter om yttrande- och åsiktsfriheten i världen. Journalister, kultur- och medieaktörer utsätts inte sällan för olika former av förföljelse, vilket bl. a. medfört en stark självcensur.

Den ekonomiska utvecklingen har påverkats negativt av de ovan beskrivna faktorerna. Korrupktion, tröga byråkratier och icke transparenta administrativa procedurer hämmar de regionala ekonomierna. Bristen på regionalt ekonomiskt samarbete och integration samt, på många håll, en outvecklad privat sektor har också påverkat den ekonomiska utvecklingen. Behov finns av initiativ för att öka regionens attraktionskraft för investeringar. En ökad och hållbar ekonomisk tillväxt är en förutsättning för minskad arbetslöshet och ökad social stabilitet såväl nationellt som regionalt.

Regionen har stora olje- och gastillgångar men samtidigt brist på vatten och odlingsbar mark. Stora skillnader råder mellan länderna. Den för regionen mest akuta miljöfrågan gäller hantering av vattenresurserna. Regionen har 5 % av jordens befolkning men endast 1 % av jordens tillgängliga färskvattenresurser. De tillgängliga vattenresurserna delas ofta av flera länder och nära 90 % används för konstbevattning. Vattenbristen leder till att flera länder tär på icke-förnyelsebara vattentillgångar. Enligt Världsbanken försvåras miljösituationen av svag lagstiftning och bristande förmåga till styrning och övervakning. Det finns stora behov av policyreformer och förstärkt institutionell kapacitet inom integrerade vattenresurser och miljö på såväl regional som nationell nivå. Den snabba urbaniseringen i regionen ställer kraftigt ökade krav på vatten till hushåll och industri.

Gränsöverskridande floder och sårbara grundvattenresurser är centrala för ländernas vattenförsörjning och ekonomiska utveckling. Egypten, Syrien och Jordanien är nästan helt beroende av gränsöverskridande vattenresurser för sin vattenförsörjning. Fördelningen av vattenresurser är en allvarlig grund för konflikt i regionen, men bör också ses som en möjlighet för samarbete. Exempel finns redan i form av det vattensamarbete som pågår mellan Nilenländerna (bl. a. Egypten, Sudan) och mellan de länder som delar på Jordanfloden (Jordanien, den palestinska myndigheten och Israel).

Regionen är utsatt för ett både yttre och inre starkt tryck att förändras. Flera initiativ har tagits av bl. a. USA och EU som syftar till att demokratisera

MENA-regionen. För vissa av dessa har den regionala och nationella förankringen varit svag, med följd att de uppfattats som påtvingade utifrån. Under senare år har likväl positiva tendenser kunnat noteras. Flera nationella och lokala val har genomförts i relativt korrekta former, om än en viss nivå av oegentligheter kunnat konstateras i vissa fall. En försiktig trend mot ökad frispråkighet kan skönjas i de arabiska medierna.

Vissa framsteg kan också noteras vad gäller den sociala utvecklingen under de senaste tre decennierna: en ökning av förväntad livslängd med 15 år, en minskad spädbarnsdödlighet med 2/3, en dubblering av läskunnigheten hos vuxna, en ökning av dagligt kaloriintag och tillgång till rent vatten per capita. Trots detta bedöms endast 1/3 av regionens stater kunna uppnå FN:s millenniemål år 2015. För ytterligare en tredjedel förväntas utvecklingen stagnera eller gå tillbaka och för den resterande tredjedelen saknas statistik eller är den så otillförlitlig att det inte går att bedöma om några framsteg gjorts.

Läget inom utbildningssektorn är motsägelsefullt. Nivån på flickors och kvinnors utbildning har förbättrats i snabbare takt jämfört med andra regioner, men icke desto mindre uppskattas fortfarande mer än hälften av de arabiska kvinnorna vara analfabeter. Ett stort allmänt problem är att tillgängliga utbildningsalternativ ofta är av låg kvalitet.

Flera regionomspännande initiativ har tagits av regionala eller nationella aktörer. Det kanske mest omfattande är den deklaration om reformer och modernisering som antogs vid Arabförbundets toppmöte i maj 2004. Det bygger på ett förslag som syftar till en gemensam arabisk reformprocess och föreslår mekanismer för denna. Deklarationen uppmanar bl. a. medlemsstaterna att agera för en demokratisk utveckling och ökat deltagande i det politiska livet, liksom att stärka respekten för rättsstatens principer, verka för jämställdhet mellan medborgare och icke-diskriminering samt för ökad respekt för de mänskliga rättigheterna. Flera panarabiska konferenser har under de senaste åren hållits om civilsamhällets roll, mänskliga rättigheter generellt, kvinnans rättigheter, vikten av fungerande demokratiska institutioner, etablering av ombudsmannainstitutioner, m.m. Med UNDP:s stöd har ett regionalt vattennätverk med uppdrag att öka kunskap och koordinering etablerats (Arab Water Council) med säte i Egypten.

Utvecklingen tyder på att det finns ett genuint intresse för reformer i regionen, även om genomförandet hittills varit begränsat. Det är av vikt att givare och andra externa aktörer samverkar och understödjer denna typ av reforminitiativ.

3. Slutsatser av erfarenhetsbedömningen

Biståndet till MENA-regionen har sedan 2002 styrts av de riktlinjer för verksamheten som Sida beslutade april 2002 - "Förhållningssätt för Sidas utvecklingsamarbete med Mellanöstern och Nordafrika". Målen för biståndet

har varit att främja demokrati och respekten för de mänskliga rättigheterna, särskilt ökad jämställdhet, samt att främja fred och säkerhet. Utifrån förhållningssättet fick Sida i uppdrag att ta fram ett treårigt program inom områdena demokrati och mänskliga rättigheter samt kultur och media. Det bistånd som därutöver redan pågick genom kontraktsfinansierat tekniskt samarbete, internationella kurser och forskning skulle i ökande grad inriktas mot målen för förhållningssättet.

För samtliga bilaterala och regionala insatser i MENA-regionen (förutom biståndet till Västbanken/Gaza och Irak samt humanitärt bistånd) 2002 – 2005 har Sida totalt utbetalat 240 miljoner kronor för projekt inom nedanstående verksamhetsområden

- <i>demokratisk samhällsstyrning inkl kultur och media</i>	74 mkr
- <i>regionala utbildningsprogram, ITP</i>	14 mkr
- <i>Swedish Research Links – MENA</i>	15 mkr
- <i>stöd genom svenska enskilda organisationer</i>	50 mkr.
- <i>kontraktsfinansierat tekniskt samarbete, KTS</i>	87 mkr

Uppbyggnaden av det regionala programmet tog fart i augusti 2003 och det är för tidigt att dra några entydiga slutsatser av arbetet hittills. Preliminärt kan dock följande sägas.

En hållbar uppbyggnad av ett regionalt program inom området demokrati och mänskliga rättigheter förutsätter regional förankring så att det inte uppfattas som försök att påtvinga länderna ifråga förment västerländska värderingar. Det regionala programmet måste därför utvecklas i en kontinuerlig dialog med partnerorganisationer i regionen. Sverige har som givare trovärdighet och ett gott rykte. Detta ger Sverige möjlighet att spela en roll genom att i en dialog kunna bidra med idéer, kunskaper, erfarenheter och främja ökad förståelse mellan kulturer och religioner. Sidans samarbetsprojekt har byggts upp utifrån ett uttalat intresse hos regionala aktörer för svenska erfarenheter. Som exempel kan nämnas pågående projekt som syftar till att skapa regionala nätverk för ombudsmän och kvinnliga parlamentariker, projektet om barnlitteratur och läsfrämjande, m. fl. Den seminarieserie om vatten i Mellanöstern som under en följd av år ägt rum vid det årliga vattensymposiet i Stockholm har lagt grunden till ett informellt nätverk av beslutsfattare och opinionsbildare i MENA-regionen.

Ytterligare en erfarenhet av hittillsvarande arbete är att den regionala ansats som Sida använt för att stödja initiativ inom områdena demokrati, MR, kultur och media svarar mot ett befintligt behov, då existerande formella och informella regionala strukturer är svaga. Ansatsen har stärkt möjligheterna att ta del av andra länders erfarenheter, kunskaper och idéer i regionen, liksom att bygga vidare på initiativ som uppfattas som mer passande för regionen än västerländska initiativ. På flera håll pågår ett intressant reformarbete på olika nivåer, men information och kunskapspridning om vad som händer i de olika

länderna är däremot ofta begränsad. Ökad regional transparens och samverkan skulle innebära ett mervärde för reformprocesserna, då initiativ och idéer som vuxit fram i regionen uppfattas som särskilt attraktiva och användbara. Möjligheterna att mötas över nationsgränserna för att utbyta idéer och erfarenheter är ofta begränsade, framför allt för ungdomar och kvinnor. Uppskattning har uttryckts för projekt som sammanfört araber från Mashreq- och Maghreb-regionerna⁶. Inom de Sida-stödda program där möjlighet givits till ett sådant utbyte har erfarenheterna varit mycket goda. Få andra biståndsgivare stöder regionala initiativ.

Bristen på effektiva regionala mellanstatliga och enskilda organisationer gör att det inte alltid finns en given samarbetspart på regional nivå. Därför är ett av strategins främsta syften att stimulera framväxten av regionala nätverk och strukturer inom de angivna samarbetsområdena. Inom ramen för hittillsvarande samarbetsprogram har olika alternativ för ett regionalt partnerskap prövats med slutsatsen att olika verksamheter kräver olika lösningar. I det fortsatta samarbetet bör valet av samarbetspartner vara en central frågeställning vid utformningen av samarbetsprojekt. Detta val har stor betydelse för hur Sveriges stöd uppfattas. I Sidas tidigare samarbete med det civila samhället i regionen - det som skett genom svenska enskilda organisationer - har det av historiska skäl varit en dominans av kristna organisationer. Under de senaste två åren har, inom ramen för det regionala programmet, samarbetet breddats genom att konfessionslösa svenska organisationer eller institutioner påbörjat biståndsinsatser. Religiösa samfund och ideella organisationer, både muslimska och kristna, spelar dock en viktig roll i regionen, och utgör en ansenlig del av det civila samhället.

Sverige har bilaterala landstrategier för utvecklingssamarbetet med Västbanken/Gaza och Irak, vars huvudsakliga syfte är att bidra till hållbar och stabil utveckling. Humanitärt bistånd kanaliseras i icke ringa utsträckning till länder och områden i regionen. Visst bistånd sker också genom regeringen, inte minst vad gäller konfliktförebyggande insatser. Diskussioner pågår om att inleda projekt syftande till att stärka rättsväsendena i Marocko och Algeriet inom ramen för EU:s arbete med i anti-terrorismsammanhang prioriterade länder.

4. Andra politikområden

Svenskt agerande inom en rad andra politikområden påverkar Sveriges relationer med länderna i MENA-regionen. Sedan lång tid har Sverige diplomatiska relationer med samtliga länder i regionen och beskickningar i många av dem. Under perioden efter det andra världskrigets slut har Sverige varit starkt engagerat i många av de försök som gjorts för att finna en lösning på de konflikter som präglat Mellanöstern och Nordafrika. Utöver politiskt engagemang har Sverige bidragit till flera av FN:s fredsbevarande militära operationer i regionen. På det utrikes- och säkerhetspolitiska området agerar

⁶ Länderna i Levanten respektive Nordafrika.

Sverige sedan 1995 i stor utsträckning inom ramen för EU. Genom Partnerskapet Europa-Medelhavet (Barcelonaprocessen) har EU ingått bilaterala handels- och samarbetsavtal med flertalet länder i Medelhavsregionen. Samarbetet med dessa länder är brett upplagt och omfattar bl. a. politiska frågor, demokrati och mänskliga rättigheter, ekonomi och handel samt sociala och kulturella frågor. På det ekonomiska området är ett av huvudmålen att skapa ett frihandelsområde runt Medelhavet år 2010. Inom det sociala och kulturella samarbetet har bl. a. Anna Lindhstiftelsen för dialog mellan kulturer upprättats. Vid sidan av FN är Barcelonaprocessen det enda forum, där Israel och alla dess arabiska grannländer deltar på ministernivå. EU:s samarbete med Medelhavsregionen får ökad betydelse genom den gemensamma grannskapspolitiken (ENP⁷), som överenskomms 2004.

Med de stater som ingår i Gulf-staternas samarbetsråd (GCC)⁸ pågår förhandlingar om ett frihandelsavtal EU-GCC, som förväntas slutföras under 2006 och inkludera även samarbete på andra områden än det ekonomiska. EU:s initiativ att skapa ett strategiskt partnerskap med länderna i MENA-regionen⁹ inbegriper det samarbete som pågår inom ramen för Barcelona-processen, men ambitionen är att på sikt också etablera ett närmare politiskt samarbete med GCC-staterna, Jemen, Irak och Iran. För Iran och Irak har EU även särskilda bilaterala processer.

Svenskt näringsliv har en överlag bred representation i MENA-regionen, men handelsutbytet med regionen är relativt begränsat. Svensk export till Mellanöstern och Nordafrika svarar för drygt 3,5 procent av den totala exporten, medan importen från regionen svarar för mindre än 1 procent av vår totala import. Störst är handeln med Iran, Saudiarabien, Förenade Arabemiraten och Egypten. Potentialen för ett ökat kommersiellt utbyte bedöms vara god. Insatser görs av UD, Exportrådet och Invest in Sweden Agency, m. fl. för att stärka utbytet av handel och investeringar med MENA-regionen.

Många svenska medborgare har sitt ursprung i regionen, vilket skapar förutsättningar för särskilda relationer mellan Sverige och länderna i MENA-regionen. En dialog med dessa kan bidra till att åstadkomma utveckling. Det kan exempelvis handla om att skapa säkra och transparenta kanaler för penningöverföringar till de f.d. hemländerna eller underlätta cirkulär migration. I flera av regionens länder finns ett stort utvandringsstryck, vilket ytterligare förstärks av att regionen är ett transitland för migrationen från det subsahariska Afrika och Asien. Det är därför av vikt att regionens mottagningskapacitet stärks och att internationellt skydd kan erbjudas. Regionens närliggande konfliktområden genererar flyktingar som sällan får

⁷ European Neighbourhood Policy

⁸ Gulf Cooperation Council, som inkluderar Saudiarabien, Kuwait, Oman, Förenade Arabemiraten, Qatar och Bahrain.

⁹ Strategic Partnership for the Mediterranean and the Middle East (SPMME)

möjlighet att söka skydd i Europa, utan blir kvar i transitländerna under mer eller mindre osäkra förhållanden. Det finns därför ett stort behov av att stärka kapaciteten att ta emot människor som behöver internationellt skydd.

Inom ramen för den verksamhet som bedrivs av det svenska institutet i Alexandria och sektionen för turkisk-svenskt samarbete vid generalkonsulatet samt forskningsinstitutet i Istanbul har på senare tid flera initiativ tagits som syftar till att stärka dialogen mellan Europa och de muslimska staterna i Mellanöstern och Nordafrika, bl. a. med inriktning på fördjupad ömsesidig förståelse i frågor om religion och värdesystem.

5. Samarbete med andra givare

Under strategiperiodens början skall en närmare kartläggning göras av andra biståndsaktörer och deras verksamhet så att det svenska biståndet kan utgöra ett komplement till andra projekt med regional ansats.

EU:s regionala utvecklingssamarbete är samlat inom MEDA-programmet, som syftar till att minska skillnaderna i utvecklingsnivå mellan EU och länderna runt södra Medelhavet. Insatserna inriktas på att främja ekonomisk utveckling, gott samhällsstyre och framväxten av demokratiska, rättighetsbaserade styren.¹⁰ Omfattningen av hela samarbetet ligger 2005 på ca 10 miljarder kronor, varav drygt 10 % går till regionala insatser. Europeiska kommissionen har decentraliserat stora delar av sin biståndsverksamhet till sina delegationer i fält, som har ansvar för att ta fram utkast till strategier i aktiv dialog med samarbetsländerna och med medlemsstaternas ambassader. Flera av EU:s medlemsstater är dessutom stora bilaterala givare i MENA-regionen.

MEDA-programmet övergår 2007 till det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet (ENPI)¹¹, som kommer att utgöra EU:s huvudsakliga instrument för gemenskapens utvecklingssamarbete med bl. a. de länder i MENA-regionen som ingår i Medelhavspartnerskapet. ENPI kommer att utgöra biståndskomponenten i den mer omfattande grannskapspolitik som är under utveckling. En övergripande strävan ska vara att svenska insatser inom ramen för denna strategi samverkar med och förstärker EU:s biståndsinsatser inom prioriterade områden.

Flera andra aktörer finns i regionen med vilka samverkan bör eftersträvas. FN:s utvecklingsprogram UNDP driver genom sitt regionala kontor i Beirut ett regionalt program med stöd till demokratisk samhällsstyrning. Genom sina bilaterala kontor i regionen har UNDP genomfört en kartläggning av ländernas kompetens inom vattenområdet och påbörjat en samordning av de olika ländernas vattenförsörjningspolitik och utvecklingsinitiativ. FN:s miljöprogram UNEP har ett regionalt kontor för Gulf-området och Levanten

¹⁰ Mottagarländer är: Algeriet, Egypten, Jordanien, Libanon, Marocko, Syrien, Tunisien och Västbanken/Gaza

¹¹ European Neighbourhood and Partnership Instrument

i Bahrain, medan det regionala kontoret i Nairobi ansvarar för Nordafrika. FN:s barnfond UNICEF driver ett stort antal projekt i regionen genom sina bilaterala kontor. FN:s Högkommissarie för de mänskliga rättigheterna har ett kontor i Beirut med ansvar för MENA-regionen och kommer inom kort att öppna ytterligare ett kontor i Qatar med särskilt ansvar för Gulf-regionen. EU:s MR-program EIDHR¹² har också verksamhet i regionen. International Commission for Jurists bedriver verksamhet i regionen med inriktning på att öka respekten för rättsstatens principer.

Inom ramen för den ekonomiska samarbetsorganisationen OECD initierades 2005 ett projekt som syftar till att främja god samhällsstyrning i MENA-regionen, till vilket Sverige bidrar, samt till att göra regionens stater mer attraktiva för investeringar.

Världsbanken bedriver utlåning till en rad olika länder och sektorer i MENA-regionen. 2005 uppgick denna utlåning till 1,3 miljarder USD. Bankens verksamhet i regionen fokuserar på fem övergripande områden: förbättrad styrning av den offentliga sektorn, främjande av privat sektor och sysselsättning, utbildning, tillgång till vatten, samt jämställdhet mellan könen.

Utöver utlåning arbetar Världsbanksgruppens institutioner, Internationella finansieringsbolaget (IFC) och det Multilaterala investeringsgarantiorganet (MIGA) med att utveckla den privata sektorn och förbättra investeringsklimatet i regionen. Världsbanken arbetar dessutom med kunskapsspridning och tekniskt bistånd. Världsbanksinstitutet (WBI) arbetar t.ex. för att främja kapacitetsuppbyggnad i ett flertal länder, främst Egypten, Iran, Marocko och Jemen.

Den Europeiska investeringsbanken (EIB) finansierar inom ramen för FEMIP¹³ projekt till förmån för den privata sektorns utveckling i regionen inom sektorerna energi, transporter, telekommunikation, industri, turism och andra tjänster. År 2004 tecknades låneavtal till ett värde av 2,2 miljarder Euro inom ramen för FEMIP.

6. Mål och inriktning för utvecklingssamarbetet

Det övergripande målet för det svenska utvecklingssamarbetet är att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor. Utvecklings-samarbetet skall härigenom bidra till att uppnå målet för Sveriges politik för global utveckling: att bidra till en rättvis och hållbar global utveckling och uppnåendet av FN:s millenniemål. Rättighetsperspektivet och fattiga människors perspektiv på utveckling skall tillsammans vara vägledande för samarbetet, som i MENA-regionen skall utgå från den fattigdom i bred mening som rättighetskränkningar och frånvaron av fred och säkerhet innebär. Utvecklingssamarbetet bör utformas så att utbyte och kontakter inom

¹² European Initiative for Democracy and Human Rights.

¹³ Facility for Euro-Mediterranean Investment and Partnership

regionen och mellan regionen och Sverige främjas och så att dialogen i frågor om samhälls- och värdesystem förstärks. Förebyggande av naturkatastrofer utgör en naturlig del av detta arbete. Utvecklingssamarbetet skall även bidra till att förebygga extremism.

Mål för samarbetsstrategin skall vara att:

- främja demokrati och god samhällsstyrning, bl. a. genom insatser för att främja framväxten av ett starkt civilt samhälle;
- främja respekt för de mänskliga rättigheterna, inklusive kvinnors och flickors lika rättigheter, villkor och möjligheter, liksom framväxten av regionala nätverk och strukturer för dialog om bl. a. rättigheter och universella värdegrunder;
- främja ett hållbart nyttjande av vattenresurser, med inriktning på regionala och gränsöverskridande vattenfrågor, både i ett fattigdomsbekämpande och i ett konfliktförebyggande perspektiv;
- främja regional ekonomisk utveckling och tillväxt, med inriktning på kapacitetshöjande insatser för att stärka handelspolitisk kompetens och utbudskapacitet i ett regionalt perspektiv.

7. Samarbetsområden för utvecklingssamarbetet

7.1 Strategiska överväganden

Sverige bedöms trots begränsade resurser kunna göra viktiga insatser i regionen genom koncentration till områden där Sverige har komparativa fördelar och där det i regionen finns ett intresse för svenska erfarenheter och kunskaper. Sådana områden är demokratisk samhällsstyrning och respekt för mänskliga rättigheter, stärkande av kvinnans ställning, hållbart utnyttjande av vattenresurser samt handels- och förvaltningsteknisk kompetens. För att stärka samsynen om hur utveckling inom dessa områden ska kunna åstadkommas behövs en utökad dialog mellan Sverige, övriga EU och länderna i MENA-regionen. Även diasporan i Sverige kan vara en viktig samtalspartner. I sammanhanget bör stor uppmärksamhet ägnas åt unga människors behov samt förebyggande av extremism och radikaliseringsprocesser.

Det regionala samarbetet skall av resurs- och effektivitetsskäl koncentreras och i största möjliga utsträckning komplettera insatser av andra regionala givare. Samverkan med EU-biståndet utgör en naturlig strävan, liksom med andra aktörer som FN och de multilaterala utvecklingsbankerna. Samarbetet skall av kapacitetsskäl initialt främst ske genom redan etablerade mekanismer. Optimala effekter kan uppnås genom att samarbetet inriktas på regionala insatser inom några avgränsade samarbetsområden och på en grupp koncentrationsländer. Ett nära samråd med de svenska utlandsmyndigheterna vid framtagandet och genomförandet av insatser förutses.

Det svenska utvecklingssamarbetet i regionen skall primärt omfatta regionala insatser, som kan vara av tre typer:

- regionala eller subregionala där insatsen syftar till att utveckla hela regionen eller subregionen,

- insatser som genomförs bilateralt i ett antal länder, men som har inslag av regionalt utbyte och samarbete mellan dessa länder, eller
- insatser som genomförs bilateralt på landnivå eller med två länder där sådana förväntas förstärka regionala insatser, få en positiv regional effekt eller har möjlighet att utvecklas till en regional insats.

Det svenska utvecklingsarbetet i regionen skall begränsas till länder som av OECD:s biståndskommitté DAC definieras som utvecklingsländer. Hittillsvarande regionala samarbete har framför allt utgått från insatser i Egypten, Jordanien, Libanon, Marocko och Syrien, vilka bör förbli de länder varifrån regionala insatser tar sin utgångspunkt. Biståndsprojekt har också i viss utsträckning bedrivits i Tunisien, vilket bör beaktas när det regionala samarbetet utvecklas vidare. Projekt i övriga länder i regionen bör inkluderas i relevanta sammanhang. Även om bilaterala strategier finns för Irak och de palestinska områdena bör, med tanke på den centrala roll som Palestina-frågan och Irak intar i den arabiska världen, deltagande från dessa områden särskilt uppmuntras i dialogsammanhang.

För att strategin ska kunna bidra till att främja framväxten av demokrati, bättre samhällsstyrning och ökad respekt för de mänskliga rättigheterna krävs ett långsiktigt perspektiv och ett ömsesidigt förtroende. En kontinuerlig dialog mellan svenska och regionala samarbetspartner om form och inriktning bör därför eftersträvas.

Förutsättningarna för att utnyttja forskningsutbyte och samarbete inom ramen för MENA-Research Links-programmet till att bygga upp kompetens och skapa kontakter bör analyseras vidare. Programmet gäller bl. a. demokrati och god samhällsstyrning, kultur och media, civila samhället, mänskliga rättigheter samt miljöfrågor och långsiktigt hållbart nyttjande av naturresurser.

Stöd till insatser inom samarbetsområdena bör ges till olika nivåer både inom staten och inom det civila samhället i syfte att främja de fyra principerna icke-diskriminering, öppenhet och insyn, ansvarsutkrävande och deltagande.

Den dialoginriktade verksamhet som pågår vid framför allt det svenska institutet i Alexandria, men även i vissa MENA-relevanta avseenden vid sektionen för turkisk-svenskt samarbete vid generalkonsulatet i Istanbul och forskningsinstitutet i Istanbul, bör prioriteras och samverkan med regionala akademiska instanser öka. Samarbete med Anna Lindhstiftelsen för dialog mellan kulturer skall eftersträvas.

Inom det internationella utbildningsprogrammet (ITP) har regionala utbildningsprogram för MENA-regionen påbörjats. Detta biståndsinstrument bör även fortsatt utnyttjas för att bygga upp kompetens och kapacitet samt regionala nätverk inom de av Sverige prioriterade områdena.

Kontraktfinansierat tekniskt samarbete (KTS) bör fortsatt användas för insatser i syfte att bidra till att stärka myndigheters och organisationers institutionella kapacitet inom områden som hållbart utnyttjande av vatten- och naturresurser och ekonomisk utveckling i syfte att stärka myndigheters och organisationers handelspolitiska kompetens och utbudskapacitet.

För att säkerställa tillgången på vatten för urban tillväxt och livsmedelssäkerhet krävs nya eller reformerade nationella strategier för integrerad vattenresursförvaltning, liksom stärkt genomförandekapacitet. En effektiv nationell vattenresursförvaltning och ett ökat regionalt vattensamarbete kan ömsesidigt stärka varandra. En bättre vattenresursförvaltning på nationell nivå lägger grunden för ökat regionalt samarbete samtidigt som ökat gränsöverskridande vattensamarbete har goda möjligheter att påverka det nationella vattenarbetet i en positiv riktning. Det finns många avrinningsområden (både yt- och grundvatten) i regionen där svenska insatser potentiellt kan skapa ett mervärde.

Stödinsatser kan kanaliseras genom det civila samhället, statlig förvaltning, forskningsinstitut och regionala organisationer. Sida skall eftersträva en programansats i stödet. Möjligheten till samarbete med regionala eller subregionala motparter och förutsättningarna för att vid behov stärka dem bör också fortsatt undersökas.

Det svenska näringslivet har omfattande land- och sektorkunskap samt erfarenheter, såväl i policyfrågor som av det praktiska genomförandet, som kan utgöra en stor tillgång för svenskt utvecklingssamarbete. Inom samarbetsområdena miljö och vatten samt jämställdhet (stärkande av kvinnors ekonomiska ställning) finns goda förutsättningar för synergieffekter mellan utvecklingssamarbetet och andra svenska aktörer. Sida skall eftersträva att ta tillvara dessa synergier genom ett regelbundet informationsutbyte under strategins genomförande.

En viktig fråga för regionen är den utbredda korruptionen, som hindrar god samhällsstyrning och demokratisk utveckling. Bekämpande av korruption skall genomsyra de insatser som Sida stöder.

Även om det kan vara svårt att konkret definiera framsteg eller utveckling inom områden som demokratiframjande, god samhällsstyrning och mänskliga rättigheter, bör Sidans insatser så långt möjligt utformas så att utvärdering av måluppfyllelse underlättas.

7.2 Samarbete med Svenska Institutet i Alexandria och i relevanta avseenden Sektionen för turkisk-svenskt samarbete vid Generalkonsulatet i Istanbul, Forskningsinstitutet i Istanbul samt Anna Lindhstiftelsen.

Det finns ett behov av att vidareutveckla dialogen mellan den muslimska världen och Sverige och EU för att främja demokrati, god samhällsstyrning och ökad respekt för mänskliga rättigheter, inklusive åsikts- och yttrandefrihet

och jämställdhet. Angelägna teman för dialog är också ungdomars situation, vikten av ett fungerande civilt samhälle, religiös tolerans och kulturell mångfald samt om hur radikaliseringsprocesser kan motverkas. Den regionala kunskap som finns vid det Svenska Institutet i Alexandria skall därför tas till vara vid genomförandet av projekt inom ramen för strategin, liksom i för MENA-regionen relevanta avseenden den kunskap som finns vid Sektionen för turkisk-svenskt samarbete vid generalkonsulatet i Istanbul.

Insatser bör mot ovan bakgrund fortsatt planeras och genomföras i samarbete med Svenska Institutet i Alexandria. Institutets möjlighet att vidga kontaktytorna mellan Sverige, EU och arabvärlden bör tas till vara vid genomförandet av samarbetsinsatser. Alexandriainstitutets potential för regionala nätverksskapande insatser och dialoginriktad verksamhet bör utnyttjas inom ramen för denna strategi. Institutet bör fortsätta att vara regional motpart i MENA-Links-programmet.

Sektionen för turkisk-svenskt samarbete vid generalkonsulatet i Istanbul har som huvuduppgift att främja kontakterna mellan Turkiet och Sverige, men eftersträvar därutöver att främja mänskliga rättigheter och demokrati i MENA-regionen. Ett samarbete liknande det som påbörjats med Alexandriainstitutet, främst för anordnande av möten och workshops, bör etableras med sektionen.

Samarbetet inom biståndsområdet med Institutet i Alexandria och Sektionen för turkisk-svenskt samarbete vid generalkonsulatet i Istanbul bör formaliseras i verksamhetsplaner och i verksamhetsuppföljning.

Forskningsinstitutet i Istanbul främjar svensk forskning, främst humanistisk och samhällsvetenskaplig, i Turkiet och Främre Orienten. Det samarbete som påbörjats inom MENA-Links-programmet bör fortsätta.

I frågor om främjande av demokrati och mänskliga rättigheter ska samarbete eftersträvas med Anna Lindhstiftelsen för dialog mellan kulturer.

7.3 Samarbetsområden

7.3.1 Främjande av demokrati och god samhällsstyrning

Inom dessa områden bör stödinsatser inriktas på att främja de fyra principerna om icke-diskriminering, öppenhet och insyn, ansvarsutkrävande och deltagande, liksom på att öka förståelsen och respekten för frågor som jämställdhet, ansvarsfull myndighetsutövning, etc. Insatser bör tillika inriktas på att främja framväxten av starkare parlament och civila samhällen i regionen. Projekt som allmänt stärker förutsättningarna för en mer demokratisk samhällsutveckling i regionen bör stödjas.

En utgångspunkt för de insatser som övervägs ska vara att de har regional betydelse. Framväxten av nätverk och strukturer, liksom kapacitetsuppbyggnad inom områdena demokrati och mänskliga rättigheter,

ska stödjas. Insatser med en dialogskapande och konfliktförebyggande ansats bör stödjas. Ökat stöd bör ges till insatser som syftar till att stärka demokratin, bl. a. genom kulturprojekt och stöd till medier. Exempel på sådant stöd kan vara projekt om barnlitteratur och läsfrämjande samt medieprogram som riktar sig till ungdomar och kvinnor.

7.3.2 Främjande av respekten för de mänskliga rättigheterna

Stödinsatserna skall främja respekten för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer. Exempel på insatser kan vara stöd till initiativ för att upprätta ombudsmannafunktioner, främja framväxten av ett oberoende domstolsväsende, kapacitetsstöd till övriga delar av rättsväsendet och projekt som syftar till att öka det civila samhällets förtroende för och tillgång till rättvisan.

Projekt som syftar till att stärka kvinnors och ungdomars ställning i politiska sammanhang och i det offentliga samtalet ska stödjas, med inriktning på att stärka förutsättningarna för att bättre utnyttja och synliggöra dessa gruppers kapacitet och möjligheter att delta i utvecklingsprocesser. Inte minst kvinnliga advokater, MR-försvare, parlamentariker och journalister bör kunna utgöra målgrupper för projekt med denna inriktning.

Regionala och nationella organisationer och institut i MENA-regionen bör få stöd att utveckla forsknings- och utbildningskapacitet inom området demokrati och mänskliga rättigheter, inklusive kultur och medier. Stöd bör också kunna övervägas för regionala insatser för att stärka kapaciteten att ta emot flyktingar som behöver internationellt skydd.

7.3.3 Omsorg om miljön och hållbart nyttjande av naturresurser, främst vatten, särskilt av regional, gränsöverskridande karaktär

Initialt bör en kartläggning av existerande initiativ inom vattenområdet göras i syfte att identifiera inom vilket delområde Sverige kan ha en komparativ fördel. Tidigare erfarenheter visar att det ofta tar lång tid för ett samarbete om gränsöverskridande vatten att växa fram.

Det finns stora behov av att stärka det regionala och subregionala samarbetet kring gränsöverskridande vattenresurser i syfte att förebygga konflikter. Detta kan ske genom att främja en ökad tillit mellan länderna, att stärka deras förhandlingskapacitet, vilja att harmonisera vattenregleringar och göra erforderliga investeringar samt att stimulera och stärka mekanismer för utbyte av information och kunskap kring gränsöverskridande vattenfrågor. Detta kan också vara kopplat till vattenföroreningar, markanvändning och klimatfrågor.

Inom vattenområdet finns centrala aktörer i Sverige, t.ex. Stockholm International Water Institute (SIWI),¹⁴ med ett etablerat nätverk i regionen

¹⁴ Det av Sverige finansierade UNDP Water Governance Facility, med verksamhet i MENA-regionen administreras av SIWI, Stockholm

som en plattform för samarbete och erfarenhetsutbyte mellan centrala vattenaktörer i regionen. Möjligheten att länka någon eller några av dessa institutioner till någon av de regionala institutioner som finns bör undersökas. Även den kunskaps- och erfarenhetsbas som det svenska näringslivet besitter inom vattenområdet kan med fördel tas tillvara genom utnyttjande av det kontraktsfinansierade tekniska samarbetet.

7.3.4 Kapacitetsuppbyggnad inom området ekonomiska utvecklingsfrågor av regional karaktär

Inom området ekonomi och handel skall insatserna främja ekonomisk utveckling av regional karaktär, med inriktning på utveckling av handelspolitisk kompetens och utbudskapacitet. De två pågående ITP-programmen om handels- och kvalitetsfrågor bör bibehållas som en grund för ett program för ökad kunskap om kopplingen mellan handel och socialt ansvar. Förutsättningarna för att länka ihop svenska institutioner inom området handel, akkreditering och socialt ansvar med arabiska institutioner bör undersökas.

Regionala initiativ som syftar till att stärka infrastrukturen för investeringar i MENA-regionens länder bör kunna stödjas i den mån sådana bidrar till uppfyllandet av regionstrategins mål. Förutsättningar bör finnas för kapacitetsuppbyggande regionala insatser i samverkan med andra aktörer som främjar den privata sektorns utveckling i regionen. I sammanhanget bör den potential som migranternas remitteringar till sina hemländer innebär uppmärksammas.

Kontraktsfinansierat tekniskt samarbete (KTS) bör fortsatt användas för insatser i syfte att stärka myndigheters institutionella kapacitet inom området ekonomisk utveckling med inriktning på myndigheters och organisationers handelspolitiska kompetens och utbudskapacitet, såsom infrastruktur- och produktionsstärkande insatser, förbättrade möjligheter att handla internationellt, etc. KTS bör bidra till att främja ett ökat utbyte av kompetens och erfarenhet mellan Sverige och samarbetsländerna i regionen. Eftersträvansvärt är också ett ökat utbyte och samverkan mellan institutioner och organisationer i regionen.

8. Genomförande och uppföljning

Strategin innebär att utvecklingssamarbetet med regionen stärks och vidgas i förhållande till Sidas förhållningssätt genom att antalet samarbetsområden ökar från två till fyra. Det hittillsvarande utvecklingssamarbetet med regionen har krävt en handläggartjänst i fält. För att den angivna ambitionshöjningen ska bli möjlig förutses ökade personalresurser och koncentration inom varje samarbetsområde komma att krävas. Nära samverkan med de svenska utlandsmyndigheterna i regionen erfordras. Vidare måste befintliga samarbetsmekanismer utnyttjas till fullo, i samverkan med andra biståndsaktörer, och uppdrag i större utsträckning än hittills läggas på svenska organisationer och institutioner, som styrda av riktlinjer från Sida får uppdrag

att självständigt genomföra program inom olika ämnesområden. Inledande kartläggningsinsatser, analyser av absorptionskapacitet och uppbyggnaden av ett regionalt samarbete beräknas kräva relativt betydande insatser från Sida i ett initialt skede.

Sida skall i regelbunden rapportering redogöra för genomförandet av regionstrategin och uppfyllelsen av fastställda mål. Ett löpande samråd om strategins genomförande förutses inom ramen för befintliga samrådsformer mellan UD och Sida.

Den finansiella ramen för biståndet till regionen skall under perioden successivt öka i storleksordning och år 2008 uppgå till drygt 200 msek.

REGERINGSKANSLIET

Utrikesdepartementet

103 39 Stockholm

Telefon: 08-405 1000, telefax: 08-723 11 76, webbplats: www.ud.se

Omslag: UD-PIK-INFO, tryck: XGS Grafisk service, 2007

Artikelnummer: UD 06.046